

**ZASADY KLASYFIKOWANIA, AWANSÓW I SPADKÓW
SĘDZIÓW PIŁKI NOŻNEJ KS LZPN
ORAZ ODDZIAŁÓW W BIAŁEJ PODLASKIEJ, CHEŁMIE I ZAMOŚCIU
OD SEZONU 2019/2020**

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

- Po każdym sezonie rozgrywkowym następują awanse i spadki sędziów uprawnionych do prowadzenia zawodów w poszczególnych klasach rozgrywkowych prowadzonych przez LZPN i Oddziały w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu.

- Sędzia zrzeszony w Kolegium Sędziów LZPN musi spełniać następujące wymagania:
  - a) posiadać minimum średnie wykształcenie lub być uczniem,
  - b) posiadać bardzo dobrą sprawność fizyczną oraz sportową sylwetkę,
  - c) odznaczać się nienaganną postawą etycznie – moralną,
  - d) działać aktywnie w macierzystej organizacji sędziowskiej,
  - e) osiągać pozytywne oceny na prowadzonych zawodach,
  - f) wykazywać właściwą dyspozycyjność do prowadzenia zawodów,
  - g) nie może być pracownikiem ani działaczem społecznym żadnego klubu sportowego posiadającego sekcję piłki nożnej.

- Sędzia zawodów zobowiązany jest do poinformowania KS LZPN rozgrywek o wszelkich istniejących związkach sędziego z klubem klasy rozgrywkowej, w której prowadzi zawody, w szczególności dotyczących spraw rodzinnych, finansowych itp.

- Zarząd KS LZPN ma prawo cofnąć uprawnienia sędziego danej klasy rozgrywkowej również w trakcie trwania sezonu rozgrywkowego sędziemu, który:
  - a) nie spełnia wymogów ujętych w niniejszych zasadach lub,
  - b) naruszy lub istnieje uzasadnione podejrzenie naruszenia norm etyczno–moralnych w związku z pełnieniem funkcji sędziego (w tym również, gdy postawione mu zostaną zarzuty przez prokuraturę związane z korupcją w sporcie bądź zostanie skazany prawomocnym wyrokiem przez sąd powszechny za przestępstwa popełnione umyślnie) lub,
  - c) nie przestrzega regulaminów i postanowień LZPN lub,
  - d) prowadzi zawody na niezadawalającym poziomie lub,
  - e) nie uczestniczy regularnie w szkoleniach i nie poddaje się egzaminom w wyznaczonym terminie lub,

- f) nie trenuje regularnie, wykazuje zaniedbania w przygotowaniu fizycznym lub problemy z zachowaniem sportowej sylwetki (nadwaga).
- W uzasadnionych przypadkach Zarząd KS LZPN ma prawo delegować sędziów na mecze wyższej klasy rozgrywkowej niż nominalnie im przysługująca w danym sezonie. Uzyskane przez sędziów oceny na tych meczach są brane pod uwagę przez Zarząd KS LZPN przy awansach i spadkach na koniec sezonu rozgrywkowego.
- Każdy sędzia klasy okręgowej, A klasy, B klasy oraz niesklasyfikowany zobowiązany jest do uczestniczenia w szkoleniach organizowanych przez Komisję Szkoleniową KS LZPN. Sędziowie ubiegający się o awans do wyższej klasy rozgrywkowej muszą uczestniczyć (potwierdzając to własnoręcznym wpisem na liście obecności) w co najmniej 75% szkoleń ogólnych, a pozostali w ponad 50% szkoleń. Zapisy te nie dotyczą sędziów długoterminowo urlopowanych.
- Sędzia, który nie uczestniczy regularnie w szkoleniach, nie poddaje się w terminie egzaminom oraz wykazuje problemy z przygotowaniem fizycznym może być pozbawiony uprawnień do prowadzenia danej klasy rozgrywkowej również w trakcie sezonu.
- Spośród sędziów klasy „A”, klasy „B” oraz niesklasyfikowanych Zarząd KS LZPN oraz poszczególne Oddziały w Chełmie, Zamościu i Białej Podlaskiej mogą - w uzasadnionych przypadkach - dodatkowo awansować w trakcie trwania sezonu wyróżniających się sędziów do klasy okręgowej, klasy „A” oraz klasy „B”.
- Awans taki mogą uzyskać jedynie sędziowie:
- wyróżniający się umiejętnościami sędziowskimi,
  - zaliczający egzaminy interwałowe i teoretyczne w pierwszych terminach,
  - spełniający wymogi co najmniej 75% frekwencji na szkoleniach.

II. PODZIAŁ SĘDZIÓW

W zależności od osiągniętego poziomu umiejętności w KS LZPN ustala się następujący zakres kompetencji sędziowskich tworząc podział na:

1. Sędziów uprawnionych do prowadzenia zawodów w klasie „okręgowej” o liczebności określonej corocznie przez Zarząd KS LZPN i Oddziały w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu składających się z sędziów, którzy spełnili wszystkie warunki kwalifikujące ich do prowadzenia zawodów w tej klasie rozgrywkowej i nie przekroczyli 47 lat.
2. Sędziów uprawnionych do prowadzenia zawodów w klasie „A” o liczebności określonej corocznie przez Zarząd KS LZPN i Oddziały w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu

składających się z sędziów, którzy spełnili wszystkie warunki kwalifikujące ich do prowadzenia zawodów w tej klasie rozgrywkowej i nie przekroczyli 50 lat.

3. Sędziów uprawnionych do prowadzenia zawodów w klasie „B” o liczebności określonej corocznie przez Zarząd KS LZPN i Oddziały w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu składających się z sędziów, którzy spełnili wszystkie warunki kwalifikujące ich do prowadzenia zawodów w tej klasie rozgrywkowej i nie przekroczyli 50 lat.
4. Pozostali sędziowie – niesklasyfikowani – będą wyznaczani do prowadzenia zawodów w rozgrywkach jako sędziowie asystenci w niższych klasach rozgrywkowych oraz jako główni w rozgrywkach młodzieżowych.
5. Sędziowie, którzy ukończyli 40 rok życia – dotyczy sędziów niesklasyfikowanych – a nie przekroczyli 65 lat zostaną zaliczeni do grupy sędziów seniorów jeżeli:
  - złożą aktualną kartę zdrowia,
  - aktywnie uczestniczą w szkoleniu sędziów,
  - zaliczą pozytywnie test teoretyczny ze znajomości przepisów gry w piłkę nożną,
  - zaliczą 6 pełnych okrążeń w biegu interwałowym (wg zasad opisanych w pkt. IV – TEST 2 pkt.16), będą wyznaczani do prowadzenia zawodów w rozgrywkach jako sędziowie asystenci oraz główni rozgrywek młodzieżowych
6. Jako miarodajny przyjmuje się wiek osiągnięty przez sędziego w danym roku kalendarzowym.
7. W uzasadnionych przypadkach Zarząd KS LZPN może zezwolić sędziemu, który przekroczył limit wieku, na dalsze sędziowanie w danej klasie rozgrywkowej. Sędzia ten musi wykazywać się zaangażowaniem i poddawać się egzaminom na zasadach obowiązujących w tej klasie rozgrywkowej.

III. OBSERWACJE

- Na zawodach mistrzowskich, pucharowych i barażowych, których obsady dokonuje Zarząd KS LZPN, sędziowie są poddawani egzaminom praktycznym przeprowadzanym przez obserwatorów wyznaczonych przez Zarząd KS LZPN oraz Oddziały wg wytycznych KS PZPN.
- Sędziowie prezentujący wysoki poziom prowadzenia zawodów będą częściej uwzględniani w obsadzie zawodów. Decyzja o liczbie prowadzonych przez sędziego zawodów nie może być przedmiotem odwołania i nie podlega uzasadnianiu ze strony KS LZPN oraz poszczególnych Oddziałów.
- Minimalną ilość egzaminów praktycznych (praktycznych obserwacji zawodów) dla poszczególnych grup sędziów określa się następująco:

- sędziowie klasy okręgowej - 4 mecze obserwowane, gdy sędzia jest w wieku dającym możliwość awansu do IV ligi, a dla pozostałych co najmniej 1 egzamin,
- sędziowie klasy „A” – co najmniej 3 mecze obserwowane, gdy sędzia jest w wieku dającym możliwość awansu do klasy okręgowej, a dla pozostałych co najmniej 1 egzamin,
- sędziowie klasy B” – co najmniej 2 mecze obserwowane.

IV. EGZAMINY TEORETYCZNE, FILMOWE I KONDYCYJNE

- W czasie trwania sezonu, sędziowie KS LZPN zostaną poddani w dwóch terminach egzaminom konkursowym:
  - teoretycznemu ze znajomości przepisów gry zawierającego 30 pytań. Czas na udzielenie odpowiedzi wynosi 30 minut.
  - egzaminowi kondycyjnemu – testowi interwałowemu.
  - filmowemu – z dostępnych materiałów szkoleniowych (20-25 klatek – zaliczenie 80% poprawnych odpowiedzi – tam, gdzie będą miały zastosowanie). Uczestnictwo sędziego w egzaminach jest obowiązkowe.
- Sędziowie poddający się egzaminom teoretycznym, filmowym bądź kondycyjnym w drugim terminie lub zdający egzamin poprawkowy, nie będą brani pod uwagę przy awansach. Jako pierwszy termin rozumie się dokładnie dzień na jaki został wyznaczony egzamin teoretyczny dla danej klasy rozgrywkowej.
- Usprawiedliwiona nieobecność na egzaminie teoretycznym, filmowym i kondycyjnym lub nie zaliczenie go z wynikiem pozytywnym w terminie pierwszym, powoduje konieczność zdawania egzaminu w terminie poprawkowym.
- Prowadzenie zawodów przez sędziego jest uzależnione od pozytywnego zaliczenia egzaminów. Do czasu zaliczenia egzaminu poprawkowego sędzia nie może prowadzić zawodów. Każdy sędzia może zdawać w sezonie tylko jeden raz egzamin poprawkowy (teoria, film lub kondycja).
- Nieusprawiedliwiona nieobecność na egzaminie teoretycznym i kondycyjnym lub nie zaliczenie go z wynikiem pozytywnym powoduje, że sędzia nie może być kandydatem do awansu.
- Minimum zaliczeniowe wymaga udzielenia prawidłowych odpowiedzi:
  - w klasie okręgowej – na co najmniej 24 pytania,
  - w pozostałych klasach rozgrywkowych – na co najmniej 21 pytań.

7. Zasady punktacji z egzaminu teoretycznego:

- odpowiedź pełna - 1 pkt.,
- odpowiedź niepełna (w zakresie braku napomnienia) - 0,5 pkt.,

- odpowiedź niepełna (błędna w zakresie napomnienia) - 0,5 pkt.,
- brak zaznaczonej odpowiedzi, odpowiedź skreślona, zaznaczona ołówkiem lub zaznaczona i poprawiona - 0,00 pkt.,
- odpowiedź błędna (w zakresie kary zespołowej lub decyzji o karze wykluczenia z gry) - 0,00 pkt.

8. Jeżeli zdający sędzia korzysta z niedozwolonych pomocy szkoleniowych bądź zachowuje się w sposób niewłaściwy (przeszkadza innym zdającym, rozmawia, korzysta z podpowiedzi itp.):

- za pierwszym razem otrzymuje 1 pkt. karny odejmowany od ogólnej ilości uzyskanych punktów,
- za drugim razem będzie pozbawiony dalszego uczestnictwa w egzaminie, otrzymując ocenę 0,00.

9. Egzaminy dla sędziów KS LZPN zostaną przygotowane i przeprowadzone przez Komisję Szkoleniową KS LZPN.

10. Stopień przygotowania kondycyjnego oceniany będzie w oparciu o sprinty i test interwałowy.

TEST 1: SPRINTY

1. Do pomiaru czasu sprintów powinny być użyte fotokomórki. Winny one zostać ustawione na wysokości nie wyższej niż 100 cm od podłoża. Jeżeli brak jest fotokomórek, czasy sprintów powinny być mierzone za pomocą stopera przez doświadczonego instruktora ds. przygotowania kondycyjnego.
2. Bramka „startowa” powinna być ustawiona na punkcie 0 m, a bramka końcowa na punkcie 40 m. Linia „startowa” powinna zostać zaznaczona 1,5 m przed bramką „startową”.
3. Sędziowie powinni się ustawiać tak, aby stopa, którą stawiają z przodu dotykała „linii startowej”. Gdy osoba przeprowadzająca test zasygnalizuje, że fotokomórka jest ustawiona, sędzia może startować.
4. Sędzia powinien otrzymać max. 60 sek. odpoczynku pomiędzy każdym krótkim biegiem – 6 x 40 m. W tym czasie sędziowie muszą maszerować z powrotem na linię startu.
5. Jeżeli sędzia upada lub potyka się, powinien otrzymać dodatkowy krótki bieg (jeden bieg = 1 x 40 m).
6. Jeżeli sędzia nie zaliczy jednego z sześciu biegów, musi otrzymać siódmą próbę, natychmiast po szóstym biegu. Jeżeli sędzia nie zaliczy dwóch z siedmiu biegów, to taki test jest niezaliczony.

7. Czasy dla sędziów:
  - max. 6.40 sekund na bieg.
8. Zaliczenie testu numer 1 jest warunkiem przystąpienia do testu numer 2.

TEST 2: TEST INTERWAŁOWY: PROCEDURA

1. Sędziowie muszą ukończyć 40 biegów x 75 m oraz 25 m chodów – interwałowo. Dystans taki odpowiada 4 000 m lub 10 okrążeniom bieżni 400-metrowej.
2. Sędziowie mogą ukończyć 48 biegów x 75 m oraz 25 m chodów – interwałowo. Dystans taki odpowiada 4 800 m lub 12 okrążeniom bieżni 400-metrowej – oznacza to bardzo dobre przygotowanie kondycyjne sędziego.
3. Tempo jest regulowane przez pliki dźwiękowe audio, które odpowiadają kategorii sędziego. Jeżeli pliki audio nie są dostępne, doświadczony instruktor ds. przygotowania kondycyjnego powinien przeprowadzić egzamin, używając gwizdka i stopera.
4. Sędziowie muszą startować z pozycji stojącej. Sędziom nie wolno startować przed sygnałem gwizdka. W celu upewnienia się, że sędziowie nie wystartują przed sygnałem gwizdka, przy każdym stanowisku powinien znajdować się jeden członek komisji egzaminującej, który kontroluje start sędziów.
5. Na końcu każdej strefy biegu, każdy sędzia musi wbiec w „strefę chodu” przed dźwiękiem sygnału gwizdka. Strefa chodu zaznaczona jest pachołkiem znajdującym się 1,5 m przed i 1,5 m za linią 75 m.
6. Jeżeli sędzia nie zdąży postawić stopy w strefie chodu przed sygnałem, otrzyma ostrzeżenie od egzaminatora. Jeżeli sędzia po raz drugi nie zdąży postawić stopy w strefie chodu przed sygnałem gwizdka, egzaminator wyklucza takiego sędziego z dalszego biegu i informuje go o niezaliczeniu testu.
7. Zaleca się, aby grupy biegnące test składały się z maksymalnie sześciu sędziów. Dopuszcza się możliwość, żeby cztery grupy biegły test jednocześnie, tj. 24 sędziów może być egzaminowanych w jednym czasie. Do każdej grupy należy przydzielić egzaminującego, który dokładnie będzie przyglądał się swojej grupie.
8. Czasy:
  - sędziowie klasy okręgowej: max. 15 sek. / 75 m biegu i 20 sek. / 25 m chodu,
  - sędziowie A, B kl oraz niesklasyfikowani: max. 17 sek. / 75 m biegu i 24 sek. / 25 m chodu,

- sędziowie asystenci (nie posiadający przynależności do klasy rozgrywkowej i delegowani na III i IV ligę) max. 15 sek. / 75 m biegu i 20 sek. / 25 m chodu

9. W przypadku nie osiągnięcia wyznaczonych czasów lub dystansów – test interwałowy nie będzie zaliczony.
10. Sędzia, który w trakcie zdawania testu interwałowego dozna kontuzji – potwierdzonej przez lekarza, uniemożliwiającej mu zaliczenie tego egzaminu – może egzamin ten powtórzyć po zgłoszeniu gotowości o przystąpieniu do testu sprawnościowego. W tym przypadku wyniki uzyskane z powtórzonego sprawdzianu interwałowego będą zaliczone – jak przewidują zasady awansu i spadku – w pierwszym terminie.
11. Sędziego, który doznał kontuzji potwierdzonej przez lekarza i uniemożliwiającej mu zaliczenie testu interwałowego w pierwszym terminie, a po zgłoszeniu gotowości o przystąpieniu do tego testu, podczas jego zdawania po raz kolejny dozna kontuzji traktuje się jako niezaliczającego test interwałowy w pierwszym terminie.
12. Sędziemu delegowanemu na zawody w terminie egzaminu, wyznacza się nowy termin. Sędzia taki może być uwzględniany w obsadzie.
13. Sędzia, który doznał kontuzji w czasie egzaminu lub w okresie przygotowawczym, która uniemożliwia mu przystąpienie do egzaminu kondycyjnego, może w uzasadnionych przypadkach zostać wyznaczony do prowadzenia zawodów niższych klas rozgrywkowych - po zgłoszeniu gotowości do przystąpienia do egzaminu. Niniejszy zapis ma zastosowanie wyłącznie do sędziów, co do których nie było jakichkolwiek uwag odnośnie przygotowania kondycyjnego we wcześniejszym okresie.
14. Sędziowie, którzy otrzymali do dyspozycji zegarki monitorujące zapis tętna zobowiązani są do używania ich w trakcie egzaminów kondycyjnych oraz dostarczenia plików z zapisem tętna zarejestrowanym w trakcie ich odbywania. W przypadku niespełnienia tego wymogu Zarząd KS LZPN może uznać egzamin kondycyjny za niezaliczony.
15. Sędziowie, którzy ubiegają się o awans do wyższej klasy muszą zaliczyć wszystkie egzaminy konkursowe w pierwszych terminach.
16. Dla sędziów powyżej 40 lat – dotyczy sędziów niesklasyfikowanych:

Test 1 – nie obowiązuje,

Test 2: 6 pełnych okrążeń – na zaliczenie – czasy: max. 17 sek./75 m biegu i 24 sek./25 m chodu.

V. KLASYFIKACJA SĘDZIÓW

Klasyfikując sędziów Zarząd KS LZPN oraz Oddział bierze pod uwagę następujące kryteria:

- Umiejętności sędziego prezentowane na boisku podczas zawodów:
  - analiza ocen i treści raportów obserwatorów;
  - ranking obserwatorów (tam gdzie ma zastosowanie).

- 2. Ocena przygotowania fizycznego sędziego: wyniki egzaminów kondycyjnych;
  - analiza wydolności i innych parametrów uzyskanych z zapisów tętna podczas egzaminów i treningów (w przypadkach gdy sędziowie otrzymali stosowne urzędowne);
  - sportowa sylwetka,
  - styl biegu,
  - obecność na treningach organizowanych przez KS LZPN lub Oddział;
  - podatność na kontuzje.

- 3. Ocena potencjału sędziego:
  - wiek sędziego;
  - postępy w stosunku do poprzednich sezonów;
  - osobowość, charyzma, kultura osobista, wykształcenie, znajomość języków obcych;
  - zaangażowanie i dyspozycyjność sędziego zarówno w trakcie sezonu jak i w okresie przygotowawczym (zawody kontrolne i inna działalność na rzecz KS LZPN oraz Oddziału);
  - kary udzielone sędziemu przez Wydział Dyscypliny KS LZPN.

- 4. Znajomość Przepisów Gry w oparciu o:
  - wyniki przeprowadzonych egzaminów teoretycznych;
  - wyniki testów filmowych (tam gdzie będą miały zastosowanie).

Biorąc pod uwagę powyższe kryteria Zarząd KS oraz Oddział podejmuje następujące decyzje dotyczące poszczególnych sędziów: awans do wyższej klasy rozgrywkowej, pozostawienie w danej klasie rozgrywkowej lub spadek do niższej klasy rozgrywkowej.

- 5. Listy sędziów podlegają zatwierdzeniu przez Zarządy KS LZPN i Oddziały w oparciu o które na podstawie powyższych zasad nadają uprawnienia do prowadzenia zawodów w poszczególnych klasach rozgrywkowych. Nadane uprawnienia sędziów do prowadzenia zawodów w poszczególnych klasach rozgrywkowych kończą się wraz z zakończeniem sezonu rozgrywkowego.

- 6. Z klasy okręgowej do IV ligi awansuje co najmniej 1 sędzia, który spełni zawarte w niniejszych zasadach wymogi.

7. Z klasy „A” do klasy „okręgowej” awansuje co najmniej 3 sędziów.
8. Z klasy „B” do klasy „A” awansuje co najmniej 3 sędziów.
9. Sędzia, który nie poddał się egzaminom unifikacyjno-szkoleniowym bez przyjętego przez Zarząd KS LZPN lub Oddział usprawiedliwienia zostaje relegowany do klasy niższej.
10. Sędzia, który w obu egzaminach konkursowych w sezonie uzyska z egzaminu teoretycznego mniej jak 21 pkt. (sędzia klasy okręgowej mniej niż 24 pkt.) zostaje przesunięty do klasy niższej.

VI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. W przypadku uzyskania przez sędziego z egzaminu praktycznego (praktycznej obserwacji zawodów) oceny poniżej 7,4 pkt. spowoduje wstrzymanie go od prowadzenia zawodów w tej klasie rozgrywkowej na minimum 2 kolejki.
2. Sędzia może być urlopowany z prowadzenia zawodów z powodów ważnych spraw osobistych bądź służbowych. O warunkach powrotu po zakończeniu urlopowania każdorazowo decyduje Zarząd KS LZPN lub Oddział.
3. Wprowadza się bezwzględny zakaz kontaktu telefonicznego lub osobistego sędziego z przedstawicielami klubów. Naruszenie powyższego zakazu spowoduje automatyczne wstrzymanie w obsadzie sędziego od prowadzenia zawodów na okres ustalony przez Zarząd KS LZPN lub macierzysty Oddział. Niezależnie od tego sprawa zostanie przekazana do Wydziału Dyscypliny LZPN.
4. Nieusprawiedliwione lub niezgodne z przepisami kontakty sędziów i obserwatorów przed meczem lub po jego zakończeniu spowoduje wstrzymanie w obsadzie przez Zarząd KS LZPN lub macierzysty Oddział do odwołania oraz przekazanie sprawy do Wydziału Dyscypliny LZPN. Za usprawiedliwione i zgodne z przepisami uznaje się jedynie kontakty związane z danym meczem, dotyczące spraw mieszczących się w ramach obowiązującego prawa, w tym przepisów związkowych.
5. Do interpretacji niniejszych zasad klasyfikowanie, awansu i spadku upoważniony jest Zarząd KS LZPN.
6. Decyzje Zarządu KS LZPN oraz macierzystych Oddziałów w sprawie awansów i spadków mają charakter nominacji i nie podlegają odwołaniu oraz zaskarżeniu.
7. Jednolity tekst Zasad klasyfikowania, awansu i spadku sędziów KS LZPN oraz

Oddziałów w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu uchwalono dnia 20 sierpnia 2019 r.

Niniejsze zasady obowiązują do odwołania, zmian lub uzupełnień.

Lublin, dnia 20 sierpnia 2019 r.

Prezes
Lubelskiego Związku Piłki Nożnej

Zbigniew Bartnik